

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

L. 375, 278 / 15.06.2023

Nr. 6801/2023

273, L343 Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI
316, L315, L240, L212.

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 31 mai 2023

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

- Vă transmitem, alăturat, în original, punctele de vedere ale Guvernului referitoare la:
1. Propunerea legislativă pentru modificarea articolului 378 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 275/2023);
 2. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor (Plx. 4/2023, L. 155/2023);
 3. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru întărirea disciplinei autorizării construcțiilor (Bp. 193/2023);
 4. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea art. 182 și art. 281 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (Bp. 188/2023, L. 273/2023);
 5. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (Bp. 245/2023);
 6. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 231/2023);
 7. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori (Bp. 230/2023);
 8. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 152/2023);
 9. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și a Legii nr. 227/2015 privind Codul de procedură fiscală (Bp. 119/2023).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de doamna senator PSD Laura Mihaela Moagher (**Bp. 245/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul recunoașterii condițiilor speciale de muncă în care și-au desfășurat activitatea muncitorii și personalul tehnic operativ pe întreg teritoriul unităților din subordinea Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, cu profil chimie și petrochimie, încadrate în grupele I și/sau a II/-a de muncă potrivit legislației anterioare.

II. Observații

1. Adoptarea unor astfel de reglementări conduce la reducerea semnificativă a vârstei reale de pensionare și totodată la o creștere a numărului de beneficiari, aspecte cu influențe negative asupra bugetului asigurărilor de stat și, implicit, asupra sustenabilității acestuia.

În cazul aplicării, măsura propusă prin prezenta inițiativă legislativă generează creșterea numărului de pensionari, cu efecte în ceea ce privește creșterea considerabilă a cheltuielilor cu plata pensiilor, adâncirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat și, în consecință, transferuri substanțiale de la bugetul de stat pentru echilibrarea acestuia.

Data fiind politica de restrângere a cheltuielilor bugetare și de abordare mai prudentă a deficitului bugetar, precum și recomandările Consiliului și Comisiei Europene și ale organismelor financiare internaționale referitoare la reducerea cheltuielilor bugetare și la asigurarea sustenabilității sistemului public de pensii, considerăm că activitatea de legiferare trebuie să anticipeze impactul bugetar al măsurilor propuse în domeniul pensiilor publice, fără a ignora efectele în planul deteriorării deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat și al sustenabilității sistemului public de pensii.

Obiectivul principal al Guvernului, asumat prin Planul Național de Redresare și Reziliență, vizează crearea unui nou cadru legal, modern și eficient, pentru asigurarea sustenabilității și predictibilității sistemului, concomitent cu încercarea de a reduce și elimina inechitățile din cadrul sistemului, prin respectarea principiului contributiv în raport cu beneficiarii drepturilor la pensie.

Astfel, raportat la prioritățile avute în vedere prin reforma sistemului public de pensii, considerăm că adoptarea unor dispoziții legale prin care să se prevadă acordarea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă în condiții mai avantajoase din punct de vedere al calculului punctajului mediu anual, ar fi neoportună.

2. Analiza conținutului acestei propuneri legislative pentru completarea art. 30 din *Legea nr. 263/2010* scoate în evidență următoarele aspecte:

- din redactarea *Expunerii de motive* nu reiese că soluțiile preconizate au fost precedate de o temeinică fundamentare, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne așa cum prevede art. 6 alin. (1) teza a II-a din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;

- în *Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016*¹ s-a statuat că „*una din cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative*”, orice act normativ „*trebuind să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat*” și că „*respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție*”;

- motivele avute în vedere în *Expunerea de motive* susțin asimilarea în condiții speciale de muncă a activității desfășurate de muncitorii și personalul tehnic operativ, pe întreg teritoriul unităților din subordinea Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice la locurile de muncă, încadrate în grupele I și sau a II-a de muncă potrivit legislației anterioare datei de 01.04.2001;

- din conținutul textului de lege propus prin lit. m) nu rezultă ce activități a avut în vedere inițiatorul, activități specifice Industriei Chimice și Petrochimice sau orice altă activitate încadrată în grupa I și/sau a II-a de muncă ce s-a desfășurat în cadrul acestor societăți;

- motivele avute în vedere în *Expunerea de motive* privind asimilarea în condiții speciale de muncă a activităților de la lit. m) nu susțin beneficiul încadrării în condiții speciale și a altor perioade, textul de lege referindu-se la unități subordonate Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, situație juridică care în opinia noastră nu mai există;

- nu există reglementare privind criteriile și/sau metodologie de încadrare de către angajatori a personalului din aceste domenii de activitate, asimilarea în condiții speciale operând *ope legis*, fapt ce facilitează posibilitatea de extindere de încadrări neconforme.

Subliniem faptul că legislația anterioară datei de 01.04.2001 a stabilit o metodologie de încadrare a persoanelor cu activitate în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau a II-a de muncă, pe baza unor acte administrative emise de Inspectoratul Teritorial de Stat pentru Protecția Muncii;

- în contextul în care legislația anterioară datei de 01.04.2001 a stabilit beneficii diferite pentru persoanele a căror activitate s-a desfășurat în locuri de muncă încadrate în grupa I, în raport de persoanele a căror activitate s-a desfășurat în locuri de muncă încadrate în grupa a II-a de

¹ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

muncă, proiectul de lege prin care se dorește asimilarea în condiții speciale a activităților desfășurate în grupa superioară de muncă, va duce la uniformizarea beneficiilor pentru grupa I de muncă și pentru grupa II-a de muncă în contextul desfășurării activităților în condiții de muncă diferite (locurile de muncă încadrate în grupa a II-a de muncă au fost stabilite pe criterii diferite (locurile de muncă încadrate în grupa a II-a de muncă au fost stabilite pe criterii diferite privind riscurile profesionale și asigurarea cadrului organizatoric și al mijloacelor necesare securității și sănătății în muncă, față de cele de grupa I de muncă);

- nu se asigură respectarea principiului egalității de tratament, în scopul stabilirii juste și echitabile a drepturilor de pensie pe care persoanele sunt îndreptățite să le primească, în raport de alte categorii care au parcurs aceiași pași de încadrare în grupe superioare de muncă și față de ceilalți beneficiari ai sistemului public de pensii corelate cu contribuția acestora adusă în timpul vieții active la bugetul asigurărilor sociale de stat;

- o astfel de propunere legislativă creează tratamente juridice diferite între aceleași categorii profesionale din ramuri diferite ale economiei în funcție de legea în baza căreia s-a deschis dreptul la pensie;

- soluția preconizată la pct. 2 din propunerea legislativă nu este coroborată cu norma incidentă care reglementează încadrarea locului de muncă în condiții speciale;

- stagiul de cotizare realizat între 01.04.2001 și data intrării în vigoare a acestei propuneri legislative va fi valorificat potrivit legislației în vigoare, în baza informațiilor preluate din declarațiile nominale de asigurare întocmite de angajatori;

- în procesul de reformare al sistemului de pensie o parte din activitățile care, anterior datei de 01.04.2001, au făcut parte din grupa I și/sau a II-a de muncă, au fost avizate și unele s-au regăsit potrivit legislației ulterioare datei de 01.04.2001, în condiții deosebite, iar altele în condiții speciale în funcție de avizele obținute;

- o parte din unitățile care au fost subordonate Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, anterior datei de 01.04.2001, prevăzute de această propunere legislativă au obținut aviz pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite de muncă, sub incidența prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 261/2001*² și fac obiectul condițiilor deosebite de muncă reglementate de art. 29 din *Legea nr. 263/2010*, creând o dublă reglementare;

² privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite

- o parte din unitățile/activitățile din unitățile care au fost subordonate Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, anterior datei de 01.04.2001, prevăzute de această inițiativă legislativă se regăsesc la anexele nr. 2 și 3 din *Legea nr. 263/2010* și fac obiectul condițiilor speciale de muncă reglementate de art. 30 alin. (1) lit. e) din lege (*Legea nr. 226/2006*³), creând o dublă reglementare.

Sub incidența *Legii nr. 226/2006*, drepturile de pensie au fost deschise prin valorificarea în condiții speciale a stagiilor realizate în unitățile avizate, la calculul punctajului mediu anual fiind utilizat un stagiou complet de cotizare de 25 de ani, în situația realizării unui stagiou în condiții specifice de 25 ani, în condiții de reducere a vârstei standard de pensii mai avantajoase, prin *Ordinul ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 572/2006*⁴ și prin *Legea nr. 19/2000*⁵ fiind prevăzută și recalcularea drepturilor de pensie.

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, „În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau ai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere”.

- nu rezultă clar care sunt categoriile profesionale beneficiare ale acestei propuneri legislative și nu se precizează durata din timpul normal de lucru pe care o persoană trebuie să o exercite la locul de muncă încadrat în condiții speciale, fiind expus la factorii de risc profesional cu efect asupra sănătății, pentru a beneficia de stagii de cotizare în condiții speciale de muncă;

- nu rezultă clar care sunt beneficiarii acestei completări ale art. 30 alin. (1) lit. m);

- potrivit art. 55 alin. (1) lit. a) și b) din *Legea nr. 263/2010* persoanele care au desfășurat activități în condiții deosebite de muncă și/sau condiții speciale de muncă beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare;

- în cazul persoanelor a căror activitate s-a desfășurat în unități din ramura chimie și petrochimie, încadrate în condiții speciale în baza art. 30 alin. (1) lit. e) din *Legea nr. 263/2010*, la calculul punctajului mediu anual,

³ privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale

⁴entru aprobarea Normelor tehnice de aplicare a prevederilor *Legii nr. 226/2006* privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale

⁵ privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

pentru stagiile aferente condițiilor speciale se utilizează stagiul de cotizare de 25 de ani;

- referitor la soluția preconizată la pct. 1 din inițiativa legislativă, semnalăm că aceasta are un caracter retroactiv încălcându-se astfel principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din *Constituția României*.

De asemenea, apreciem că efortul financiar ar fi considerabil, cu consecințe majore asupra sustenabilității sistemului public de pensii, propunerea legislativă implicând cheltuieli suplimentare din bugetul asigurărilor sociale de stat, având în vedere că se extinde sfera beneficiarilor care ar putea să se pensioneze cu reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani.

Adoptarea unor dispoziții legale prin care să se prevadă acordarea-recalcularea drepturilor de pensie pentru o limită de vârstă în condiții mai avantajoase, atât din punct de vedere al reducerii vârstei standard de pensionare, cât și din punct de vedere al calculului punctajului mediu anual, unei anumite categorii de persoane, este neoportună având în vedere efortul legiuitorului de a crea un sistem de pensii și de a adopta o lege unică prin care să se exercite dreptul de asigurări sociale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului